

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Burduh Victor și Craiu Nicolae,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Vadim Ciobanu în numele Efrem Strîmbanu și avocatul Elic Dlujanski în numele lui Alexandr Pavalachi, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2020, în cauza penală, în privința lui

Strîmbanu Efrem Xxxxx, născut la data de xxxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxxx, or. Xxxxx, str. Xxxxx, nr. xxxxx;

Pavalachi Alexandr Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul Xxxxx, s. Xxxxx, domiciliat în mun. Xxxxx, or. Xxxxx, str. Xxxxx, nr. xx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 25.02.2019 până la 03.06.2019;

Instanța de apel de la 26.06.2019 până la 09.03.2020;

Instanța de recurs de la 19.06.2020 până la 24.11.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 iunie 2019 inculpatul Efrem Strîmbanu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 217¹ alin. (4) lit. d), 217⁵ alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

-în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal - 4 ani și 11 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 4 ani (episodul din 17.11.2018 și 08.12.2018);

-în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal - 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității (episodul din 08.12.2018), ceea ce în temeiul art. 87 alin. (1) Cod Ppenal al constituie 30 zile de închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate s-a stabilit lui Efrem Strîmbanu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 4 ani.

S-a dispus încasarea de la Efrem Strîmbanu în beneficiul statului suma de 5 040 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Prin aceeași sentință, inculpatul Alexandr Pavalachi a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e), 217⁵ alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

-în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal - 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 4 ani;

-în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal - 600 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 lei.

În temeiul art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită în privința lui Alexandr Pavalachi s-a suspendat pe un termen de 3 ani, cu obligația să nu-și schimbe domiciliul fără permisiunea organelor competente.

În baza art. 84 alin. (3) Cod penal, pedeapsa aplicată lui Alexandr Pavalachi sub formă de amendă urmează să fie executată de sine stătător.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a constatat că:

Episodul din 17.11.2018 și 08.12.2018, Efrem Strîmbanu - circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare și consumul ilegal public de droguri.

Efrem Strîmbanu, într-o perioadă nestabilă de organul de urmărire penală, urmărind scopul, procurării, păstrării, transportării precum și înstrăinării substanței psihotrope, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, a procurat de la Saliuc Evghenii și alte persoane necunoscute la moment organului de urmărire penală, în scop de înstrăinare, substanță psihotropă MDMA în proporții deosebit de mari, pe care a păstrat-o, transportat-o și înstrăinat-o mai multor persoane consumatori.

În vederea realizării scopului său infracțional, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, acționând prin participație, pentru păstrare, transportare, distribuire și vânzare, a procurat de la Evghenii Saliuc și alte persoane necunoscute la moment organului de urmărire penală, substanță psihotropă în cantități deosebit de mari, pe care a păstrat-o la domiciliul său pe adresa str. Xxxxx, ap. xx, or. Xxxxx, mun. Xxxxx, din care o parte din cantitatea obținută și

anume 2,09 gr., sub formă de pastile de culoare verde, la data de 17.11.2018 între orele 01:30-02.00, aflându-se în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, nr. xx, bloc. xx, et. xx, în incinta localului (bar-discotecă) „XOXO”, a înstrăinat-o lui Andrei Bîzgan, investigator sub acoperire cu date secretizate la efectuarea măsurii speciale de investigație-achiziția de control, la prețul de 2100 lei, substanță care ulterior a fost ridicată de la ultimul și care, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 08.12.2018, reprezintă substanță psihotropă MDMA (3,4 metilendioximetamfetamin). Cantitatea totală comprimatelor ce conțin substanță psihotropă MDMA (3,4 metilendioximetamfetamin) - constituie 2,09 g.

Tot, Strîmbanu Efrem continuând acțiunile sale criminale, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, acționând prin participație, pentru păstrare, transportare, distribuire și vânzare, a procurat în aceleași circumstanțe substanță psihotropă sub formă de pastile de culoare verzi, în cantități necunoscute, pe care le-a păstrat la domiciliul său pe adresa str. Xxxxx, nr. xx, ap. xx, or. Xxxxx, mun. Xxxxx, până la data de 08.12.2018, când o parte din cantitatea de droguri obținută, depozitată în pachetele de tip zip-lok, a înstrăinat-o mai multor consumatori în localul „XOXO” din mun. Xxxxx, str. Xxxxx, nr. xx, bloc. xx, et. xx, iar 3 pastile au fost ridicate în timpul percheziției corporale în același loc și încă 5 pastile de culoare verde au fost ridicate prin procesul-verbal de percheziție de la domiciliul acestuia din str. Xxxxx, nr. xx, ap. xx, or. Xxxxx, mun. Xxxxx.

Conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 17.01.2019, cele 3 pastile de formă neregulată și culoare verde deschis ridicate în cadrul efectuării percheziției corporale la Efrem Strîmbanu, reprezintă MDMA, care se referă la substanțele psihotrope. Cantitatea substanței psihotrope MDMA constituie în total 1,552 g.

Conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 22.01.2019, cele 5 pastile de culoare verde deschis, ridicate la 08.12.2018 în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Efrem Strîmbanu, amplasat pe str. Xxxxx, ap. xx, or. Xxxxx, mun. Xxxxx, conține MDMA, care se atribuie la substanțele psihotrope. Cantitatea substanței psihotrope MDMA alcătuiește în total 2,616 g.

Potrivit pct. 10 a Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, substanța psihotropă MDMA de la 5 g., constituie proporții deosebit de mari.

Tot, Strîmbanu Efrem atunci și în același loc, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său,

aflându-se în loc de agrement, în localul „XOXO”, a consumat substanță psihotropă MDMA.

Episodul din 08.12.2018 Pavalachi Alexandr - circulația ilegală a drogurilor, fără scop de înstrăinare și consumul ilegal public de droguri.

Alexandr Pavalachi, în noaptea de 07.12.2018 spre 08.12.2018, aflându-se în clubul de noapte „XOXO”, amplasat pe str. Xxxxx nr. xx, bloc. xx, et. xx, mun. Xxxxx, împreună cu Efrem Strîmbanu, despre care știa că își desfășoară activitatea sa ilegală în sfera de circulația ilegală a drogurilor, a procurat de la ultimul o pastilă ce conține substanță psihotropă MDMA, pe care a păstrat-o asupra sa.

Conform expertizelor judiciare efectuate în cadrul cauzei penale nr. xxxxx, pastilele ridicate de la Efrem Strîmbanu, pe care nu a reușit să le înstrăineze, conțin substanță psihotropă MDMA și cantitatea acestora variază de la 0,506 g. la 0,536 g.

Potrivit pct. 10 a Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, substanța psihotropă MDMA de 0,05 până la 5 g., constituie proporții mari.

Alexandr Pavalachi, tot atunci, și în același loc, continuând acțiunile sale criminale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, după ce a procurat de la Efrem Strîmbanu, o pastilă ce conține substanță psihotropă MDMA, aflându-se în loc de agrement, în localul „XOXO”, a consumat-o.

2.1. La cererea scrisă a inculpaților, prima instanță a dispus examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală procedură prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care în privința lui Efrem Strîmbanu, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal a-i aplica o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de a ocupa și exercita funcții în domeniul înstrăinării substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani și în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal a-i aplica o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, cu executarea separată în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal; în privința lui Alexandr Pavalachi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip

semiînchis și în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, cu executarea separată în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale a invocat dezacordul cu stabilirea pedepselor penale aplicate inculpaților, menționând că acestea sunt prea blânde și nu vor atinge scopul pedepsei penale indicat la art. 61 Cod penal.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Efrem Strîmbanu prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte: conform expertizei judiciare nr. xxxxx, care este baza achiziției de control, substanța psihotropă MDMA depistată este de 2.09 g, dar acuzatorul de stat a decis să pună la baza articolului și pastilele care au fost ridicate în urma percheziției corporale, dar și care benevol le-a predat de acasă, care de fapt erau pentru consum propriu, el fiind bolnav de acestea, fapt ce se demonstrează de expertiză de la narcologie anexată în dosar; achiziția control care stă la baza sentinței, făcută de investigatorul sub acoperire, conform art. 94 alin. (1) pct. (11) Cod de procedură penală este o provocare spre săvârșirea infracțiunii, din motiv că dumnealui i-a propus să-l ajute cu un post de muncă într-un hotel unde moșul lui cum s-a exprimat e prieten cu șeful, în schimb el să-i procure pastile și să le aducă în Chișinău, deci conform art. 94 alin. (1) pct. (11) Cod de procedură penală nu poate fi admisă ca probă; nu este de acord cu pedeapsa stabilită, deoarece este bolnav, nu este criminal, a contribuit la reținerea persoanei de la care cumpăra drogurile, iar privind înțelegerea cu învinuirea, art. 364¹ Cod de procedură penală, spera că va fi o pedeapsă mai blândă, fără privare de libertate.

Suplimentar, la 17 februarie 2020 în adresa instanței de apel a parvenit cererea de concretizarea a apelului depusă de inculpatul Efrem Strîmbanu, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: lui Efrem Strîmbanu recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și art. 217⁵ alin. (1) Cod penal și pedepsit în baza acestei Legi la 5 ani închisoare, în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, de constatat încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție ale lui Efrem Strîmbanu, prevăzute de art. 3 CEDO și de redus din pedeapsa stabilită, termenul închisorii de 4 (patru) luni și de stabilit lui Efrem Strîmbanu pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni. În temeiul art. 90 Cod penal, de suspendat condiționat executarea pedepsei aplicate lui Efrem Strîmbanu sau în temeiul art. 90¹ Cod penal de suspendat parțial executarea pedepsei stabilite lui Efrem Strîmbanu.

Apelantul a indicat că, a fost reținut de către organul de urmărire penală pe data de 08.12.2018, ulterior a fost arestat preventiv și s-a aflat în stare de arest preventiv până pe data de 03.06.2019. În perioada arestului preventiv 08.12.2018-05.04.2019, Efrem Strîmbanu a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2020, apelul declarat de inculpatul Efrem Strîmbanu a fost respins ca fiind nefondat, iar apelul declarat de către procuror admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Alexandr Pavalachi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal i se aplică pedeapsa penală cu închisoare pe termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de primire, prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se menține în rest sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. Analizând materialele cauzei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpaților Efrem Strîmbanu și Alexandr Pavalachi încadrarea juridică corespunzătoare.

Cu referire la apelul declarat de acuzatorul de stat, instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței este contestată cu apel de către acuzatorul de stat în partea individualizării pedepsei penale, subliniind că pedepsele aplicate inculpaților sunt prea blânde și nu și-ar atinge scopul.

Astfel, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Efrem Strîmbanu cuprind elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și art. 217⁵ alin. (1) Cod penal al RM, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 Cod penal, infracțiunile respective se califică ca „deosebit de gravă”, și respectiv, „ușoară”.

După caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunile comise de inculpatul Alexandr Pavalachi prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) și art. 217⁵ alin. (1) Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, respectiv, „ușoară”.

De asemenea, instanța de apel din materialele cauzei penale a conchis că inculpații au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, au solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-au căit de cele comise.

La fel, instanța de apel a reținut că inculpații anterior nu au fost judecați, neangajați în câmpul muncii, din cuvinte la evidența medicului psihiatru, narcolog nu

se află, inculpatul Efrim Strîmbanu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, declarat și descriind persoana, locul și mijlocul de transport de la care a procurat substanțe narcotice, conștientizând că trebuie să suporte consecințe în urma comiterii faptelor prin executarea pedepsei stabilite de instanța de judecată, Alexandr Pavalachi este divorțat și are la întreținere un copil minor, se caracterizează satisfăcător.

În acest context, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a ajuns la concluzia că, inculpatul Efrim Strîmbanu va putea fi corectat și reeducat stabilindu-i o pedeapsă sub minimul sancțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) Cod penal sub formă de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora și conform sancțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu aplicarea dispoziției art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 87, 84 Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat în partea ce ține de aplicarea inculpatului Efrim Strîmbanu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, or, pedeapsa solicită de acuzatorul de stat este prea aspră în coraport cu personalitatea inculpatului Efrim Strîmbanu și care nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art. 75 Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, inculpatul Efrim Strîmbanu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, anterior nu a fost judecat, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a declarat și descris persoana, locul și mijlocul de transport de la care a procurat substanțe narcotice, careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost reținute, însă a fost reținută circumstanța agravantă - starea de ebrietate narcotică.

În ceea ce privește solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea inculpatului Efrim Strîmbanu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, cu executarea separată în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, instanța de apel a respins-o ca fiind inechitabilă în coraport cu personalitate inculpatului, în privința cărora au fost reținute circumstanțe pozitive ce caracterizează personalitate acestuia, mai mult, această măsură de pedeapsă nu va asigura scopul pedepsei de corectare și reeducare a inculpatului, cât și de prevenirea săvârșirea unor asemenea fapte.

Astfel, instanța de apel a reținut că practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Alexandr Pavalachi, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată concluziile instanței de fond referitor la faptul că corectarea și reeducarea inculpatului Alexandr Pavalachi este posibilă cu stabilirea pedepsei conform sancțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) Cod penal sub formă de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora și conform sancțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal sub formă de amendă, cu aplicarea dispoziției art. 364¹ Cod de procedură penală și art. art. 84 alin. (3), 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei stabilite cu închisoare și oferindu-i posibilitatea de a se manifesta în societate în stricta exercitare a Legii.

Analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Alexandr Pavalachi, instanța de apel a constatat că prima instanță și-a motivat soluția referitor la aplicarea pedepsei și modalitatea de executare a acesteia în baza unor și aceleiași circumstanțe, instanța de fond neinvocând careva circumstanțe suplimentar în baza cărora a concluzionat că în speță scopul pedepsei penale poate fi atins prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei.

În acest sens, instanța de apel nu a reținut careva circumstanțe suplimentare în baza cărora instanța de judecată să-și motiveze soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei, așa cum circumstanțele ce țin de faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, sincer s-a căit de cele comise au fost reținut la stabilirea pedepsei în conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, la fel, la stabilirea pedepsei penale, au fost reținute circumstanțele ce țin de faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost reținute, însă a fost reținută circumstanța agravantă - starea de ebrietate narcotică.

În contextul celor indicate supra, instanța de apel a conchis de a-i aplica inculpatului Alexandr Pavalachi pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de primire, prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la argumentele inculpatului Efrem Strîmbanu potrivit căruia achiziția control care stă la baza sentinței, făcută de investigatorul sub acoperire, conform art. 94 alin. (1) pct. (11) Cod procedură penală este o provocare spre săvârșirea infracțiunii, din motiv că dumnealui i-a propus să-l ajute cu un post de muncă într-un hotel unde moșul lui cum s-a exprimat e prieten cu șeful, în schimb el

să-i procure pastile și să le aducă în Chișinău, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, fiind pasibile respingerii.

Or, reieșind din probele administrate la dosar, și anume din procesul-verbal de audiere a martorului din 19.11.2018, conform căruia a fost audiat martorul Andrei Bîzgan (investigatorul sub acoperire) și procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație - achiziția de control din 17.11.2018 prin, instanța de apel a constatat că autoritățile au avut un rol pasiv la comiterea infracțiunii din partea inculpatului.

Instanța de apel a reținut că pentru a verifica dacă persoana a fost provocată să săvârșească infracțiunea, instanțele judecătorești trebuie să stabilească dacă ea putea fi în mod rezonabil considerată ca fiind implicată în activitatea infracțională respectivă până la implicarea organului de urmărire penală.

La fel, instanța de apel a menționat că în cazul în care implicarea organului de urmărire penală se limitează la asistarea unei persoane, la înregistrarea săvârșirii unei acțiuni ilegale de către o altă persoană privată, factorul determinant rămâne a fi comportamentul celor două persoane (*cauza Miliniene c. Lituaniei*, 24 iunie 2008).

În cauza dedusă judecății, instanța de apel a constatat din probele administrate la dosar, și anume din procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație - achiziția de control din 17.11.2018 că autoritățile au avut un rol pasiv la comiterea infracțiunii din partea inculpatului, or, la 17.11.2018, ora 20:30, investigatorul sub acoperire telefonându-1 pe „Frankey” la numărul de telefon 078695356, l-a întrebat dacă poate să facă rost de niște pastile extazy, la care i s-a spus să se apropie seara la clubul „XOXO”, amplasat în incinta Teatrului „Licurici”, unde persoana pe nume „Frankey” l-a întrebat de câte pastile extazy are nevoie, la ce i-a spus că de 4, ulterior a cerut de la investigatorul sub acoperire banii, la care ultimul i-a transmis 2100 lei. După ce i-a dat 2100 lei lui „Frankey”, ultimul i-a dat din mână un șervețel de hârtie de culoare albă în care se aflau 4 pastile de culoare verde. După aceasta investigatorul sub acoperire a făcut legătura cu organul de urmărire penală, s-a deplasat la sediul Procuraturii, unde a și predat pachetul. Au fost întocmite actele procesuale, iar cele ridicate de la investigatorul sub acoperire au fost împachetate și sigilate într-un plic (pachet nr. 1), pentru a fi expediate în adresa CTCEJ al IGP, pentru efectuarea expertizei/constatării tehnico- științifice chimice.

Totodată, cu referire la argumentele inculpatului Efrem Strîmbanu în partea excluderii din ansamblul probelor administrate la dosar a raportului de expertiză xxxxx din 08.12.2018, instanța de apel le respinge ca nefondate, or, nu au fost constatate careva încălcări la administrarea acestei probe.

La fel, instanța de apel a reținut că, inculpatul Efrem Strîmbanu a contestat sentința instanței de fond și în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens solicitându-se aplicarea unei pedepse mai blânde, cu aplicarea dispozițiilor art. 90 sau art. 901 Cod Penal.

Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Efrem Strîmbanu, instanța de apel a conchis că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de faptul că, a contribuit la reținerea persoanei de la care cumpăra drogurile, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o pe deplin, a declarat că se căiește sincer de cele comise, a conștientizat despre fapta comisă, dovadă fiind în acest sens și faptul recunoașterii vinovăției precum și cererea depusă de către inculpat de examinare a cauzei în baza probelor indicate în rechizitoriu, și anume, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, au fost valorificate pe deplin de către instanța de fond în procesul de individualizare a pedepsei penale, respectiv, aceleași circumstanțe nu pot fi reținute și la baza suspendării condiționate a executării pedepsei.

Totodată, instanța de apel a reținut că, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunile comise de inculpatul Efrem Strîmbanu se califică ca infracțiune deosebit de gravă, respectiv, ușoară, iar în conformitate cu dispozițiile art. 90 alin. (4) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică, iar potrivit dispozițiilor art. 90¹ alin. (4) Cod penal, prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și al infracțiunilor prevăzute la art. 165, art. 166¹ alin. (2)-(4), art. 171-175¹, 201¹, 206, 208, 208¹ și 208².

Astfel, instanța de apel a apreciat că soluția instanței de judecată s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

De asemenea, instanța de apel reținut că inculpatul Efrem Strîmbanu a solicitat și aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, indicând în acest sens că dânsul a fost reținut de către organul de urmărire penală pe data de 08.12.2018, ulterior a fost arestat preventiv și s-a aflat în stare de arest preventiv până pe data de 03.06.2019. În perioada arestului preventiv 08.12.2018 - 05.04.2019 a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Condițiile de deținere a lui Strîmbanu Efrem din Penitenciarul nr. 13 Chișinău, au fost inumane și degradante, astfel fiindu-i încălcate grav drepturile garantate de art. 3 CEDO, care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Astfel, instanța de apel atestă că la materialele cauzei penale nu a fost prezentat un raport al administrației instituției penitenciare vizate care să reflecte condițiile de detenție ale inculpatului Efrem Strîmbanu, iar în lipsa acestuia, instanța de apel nu se poate pronunța asupra cererii privind reducerea termenului de pedeapsă pentru încălcarea condițiilor de detenție care au afectat drepturile inculpatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar avocatul Vadim Ciobanu în numele inculpatului Efrem Strîmbanu, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 15) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea celor solicitate, apărătorul susține că, instanța de apel a respins neîntemeiată solicitarea inculpatului de a fi aplicate la stabilirea pedepsei prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și a micșora pedeapsa în acest sens, or, din materialele cauzei se atestă indubitabil că inculpatul în perioada 08.12.2018-05.04.2019, s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul 13, fiind ținut în condiții inumane și degradante.

Astfel, recurentul menționează că, instanța de apel nu a dat răspuns tuturor argumentelor indicate în cererea de apel de către inculpatul Efrem Strîmbanu.

5.1. Nefiind de acord cu decizia menționată, declară recurs ordinar avocatul Elic Dlujanski în numele inculpatului Alexandr Pavalachi prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În susținerea celor solicitate, apărătorul menționează că, pedeapsa aplicată de către instanța de apel este una prea aspră, iar instanța nu motivează care circumstanțe au dus la înăsprirea pedepsei.

Mai mult, avocatul consideră că scopul pedepsei prevăzut de art. 61 Cod penal va fi atins în această cauză doar cu aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

6. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu actele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, pentru considerentele de drept și de fapt expuse în contextul ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția de admitere a recursului declarat, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și

dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Din textele recursurilor declarate de către avocatul Vadim Ciobanu în numele inculpatului Efrem Strîmbanu și avocatul Elic Dlujanski în numele inculpatului Alexandr Pavalachi rezultă că, problema dedusă judecății în respectiva cauză vine în raport cu excluderea art. 90 Cod penal și cu neaplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, sub aspectul reducerii pedepsei penale aplicate inculpatului Efrem Strîmbanu.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că alegațiile recurenților în această parte sunt veridice și fac obiectul casării deciziei recurate, fiind incident temeiurile pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, și anume *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legal”*.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu stabilirea stării de fapt precum și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpași, mai mult hotărârea în această parte cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă, instanța de apel a pronunțat o decizie eronată în partea neaplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Efrem Strîmbanu.

De asemenea, Colegiul penal subliniază că, pentru a fi aplicate prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța urmează să soluționeze în baza materialelor anexate la dosar, încălcarea condițiilor de detenție conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În acest sens, legiuitorul a indicat o procedură clară în prevederile art. 473²-473⁴ Cod de procedură penală, introdusă prin Legea nr.272 din 29.11.2018, în vigoare 01.01.2019, or, conform prevederile art. 473² Cod de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la

instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

Conform prevederilor art. 473⁴ Cod de procedură penală, la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.

De asemenea, instanța ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate.

În urma celor menționate mai sus, Colegiul penal subliniază că, instanța de apel eronat a respins solicitarea inculpatului privind aplicarea art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală din motiv că la materialele cauzei lipsește raportul administrației instituției penitenciare vizate care să reflecte condițiile de detenție ale inculpatului, punând în obligația inculpatului de a prezenta un astfel de raport. Or, conform dispozițiilor citate mai sus, această sarcină revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Mai mult decât atât, Colegiul penal lărgit subliniază că, justiția nu doar trebuie făcută, trebuie să se și vadă că s-a făcut justiție (principiile de la Bangalore privind conduita judiciară), astfel pentru a respecta dreptul la un proces echitabil și garanțiile acestuia, instanța de recurs casează decizia și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

De asemenea, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just.*

În acest aspect, motivele invocate de către avocatul Elic Dlujanschi în numele inculpatului Alexandr Pavalachi la pct. 5.1 al prezentei decizii, referitor la individualizarea pedepsei, instanța de recurs le consideră întemeiate, deoarece

instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, ceea ce denotă ineficiența condamnării inculpatului la 2 ani închisoare.

Așadar, instanța de apel, casând sentința în partea stabilirii pedepsei aplicate inculpatului Alexandr Pavalachi, și aplicând în privința inculpatului a unei noi pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, a apreciat din nou circumstanțele cauzei stabilite de instanța de fond, însă fără a stabili altele, nu a ținut pe deplin cont de regulile de individualizare a pedepsei și nu s-a expus argumentat asupra circumstanțelor cauzei, care ar da posibilitatea de a agrava pedeapsa.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit stabilește că potrivit sentinței, instanța de fond, prin prisma prevederilor art. 7, 61, 75 și 78 Cod penal, la stabilirea pedepsei penale, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de apel casând sentința în sensul agravării pedepsei stabilite inculpatului, și-a argumentat decizia prin faptul că instanța de fond, nu a ținut seama de toate circumstanțele cazului, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, precum și de scopul pedepsei penale.

O asemenea argumentare nu poate servi temei de înăsprire a pedepsei, ori, aceste circumstanțe au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanța de fond, iar alte circumstanțe ce ar servi temei de înăsprire a pedepsei nu au fost stabilite.

Nu corespunde realității nici afirmația instanței de apel, precum că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (1) Cod penal, deoarece pe lângă faptul că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, totodată este și o măsură de corectare, infractorul fiind ajutat să se corecteze și făcut să înțeleagă că trebuie să respecte legile și normele de conviețuire socială.

În acest context, Colegiul penal lărgit subliniază obligația instanței de a motiva hotărârea, care face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, or, potrivit jurisprudenței constante a Curții de la Strasbourg, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (cauza Suominen vs. Finlandei din 2003, cauza Kuznetsov și alții vs. Rusiei din 2007).

În consecință, Colegiul penal lărgit va admite recursurile ordinare, întrucât hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, totodată s-au aplicat pedepse individualizate contrar

prevederilor legale – temeiuri pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

În concluzie, Colegiul penal lărgit susține că, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) și 473²-473⁴ Cod de procedură penală, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în acest sens, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e:

admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Vadim Ciobanu în numele Efrem Strîmbanu și avocatul Elic Dlujanski în numele lui Alexandr Pavalachi, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2020, în cauza penală în privința lui *Strîmbanu Efrem Xxxxx și Pavalachi Alexandr Xxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Pavalachi Alexandr Xxxxx urmează a fi eliberat din Penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la **16 decembrie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Burduh Victor

Craiu Nicolae